

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Natuur en Biodiversiteit

Bezoekadres

Cascadeplein 6
9726 AD Groningen

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 4 juli 2018

Betreft Verklaring van Leeuwarden van de Waddenzee Regeringsconferentie

Ons kenmerk

DGAN-NB / 18114275

Uw kenmerk

2018D29950

Bijlage(n)

1

Geachte Voorzitter,

Op 1 mei jl. heb ik u geïnformeerd over de 13de Trilaterale Regeringsconferentie over de Bescherming van de Waddenzee, die op 18 mei jl. heeft plaatsgevonden in Leeuwarden (hierna: de conferentie; Kamerstuk 29 684, nr. 160). Conform mijn toezegging in die brief informeer ik u, mede namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat, hierbij over de uitkomst. Tevens informeer ik u over de voortgang inzake de beheerautoriteit Waddenzee conform het verzoek van 23 mei jl. (kenmerk 2018D29950).

Waddenconferentie

Het was mijn doel om een breed gedragen conferentie te organiseren. Dit is gerealiseerd door de deelname van diverse organiserende partijen, waaronder de gemeente Leeuwarden, de provincies en de gastprovincie Fryslân, Rijkswaterstaat Noord-Nederland, de Waddenacademie en het Regiecollege Waddengebied.

Op uitnodiging van de provincie Fryslân en de gemeente Leeuwarden is ervoor gekozen om de conferentie ook samen te laten vallen met Leeuwarden Culturele Hoofdstad 2018. In de week van de internationale conferentie was er verder ook de 'Trilaterale Wadden Seaport' conferentie, waar tevens het Pact van Marrum tussen de Nederlandse havens en de Coalitie Wadden Natuurlijk is ondertekend. Verder vond het nationaal congres 'Waddenzee Wereldklasse' plaats en het filmfestival 'Wadblik Special'. Jongeren uit de drie Waddenzeelanden hebben zich gebogen over de uitdagingen voor de Waddenzee in de toekomst, startups hebben mogelijkheden onderzocht voor de Waddeneilanden om te verduurzamen, kinderen hebben laten zien wat je met plastic afval kunt doen en op de waddenmarkt kon men zien en proeven welke duurzame producten de waddenregio voortbrengt.

Door de samenloop van deze activiteiten, en met dank aan al deze partijen, meld ik u dat wij terugzien op een geslaagde conferentie waar de Wadden volop in de schijnwerpers hebben gestaan.

In mijn brief van 1 mei jl. heb ik u de concept-Verklaring van Leeuwarden toegestuurd. Over een aantal punten vond toen nog overleg plaats. Bijgaand doe ik u hierbij de definitieve, ondertekende versie van deze Verklaring van Leeuwarden (hierna: de Verklaring) toekomen. Ik heb deze samen met mijn collegaministers uit Denemarken en Duitsland ondertekend, in aanwezigheid van

de staatssecretarissen uit de drie aangrenzende Waddenzee Länder uit Duitsland en verscheidene regionale bestuurders uit Denemarken en Nederland.

Bij de totstandkoming van deze Verklaring zijn diverse bestuurlijke gremia en stakeholdersoverleggen geconsulteerd. Hier zij met name genoemd het Regiecollege Waddengebied en de Nederlandse delegatie in de Wadden Sea Board, waarin vertegenwoordigers zitten vanuit provincies, waddengemeenten en de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, van Infrastructuur en Waterstaat en van Economische Zaken en Klimaat. Hieronder ga ik kort in op de voornaamste punten uit de Verklaring.

Waddenzee Werelderfgoed

Onder dit thema vallen diverse zaken. Belangrijk onderdeel is de samenwerking langs de Flyway (vogeltrekroute), waarbij het onder andere gaat om adequate tellingen, *capacity building* in landen langs deze Flyway en het verkrijgen van draagvlak.

UNESCO heeft de Waddenzeelanden verzocht om één gezamenlijk integraal managementplan te maken. Een dergelijk plan moet bijdragen aan de effectiviteit en verduidelijking van gecoördineerd beheer in het gehele gebied.

Voor het vergroten van de bewustwording van het werelderfgoed en de overdracht aan toekomstige generaties hebben de gezamenlijke info- en educatiecentra langs de Waddenzee een Educatie-strategie ondertekend op de conferentie.

Het voorbehoud van de beide andere landen op de oprichting van een internationale Wadden Sea World Heritage Foundation bleef overeind op de conferentie. Als voorzitter heb ik aangegeven te hechten aan politiek commitment op dit onderdeel om daadwerkelijk verdere stappen te kunnen zetten.

Afgesproken is om de Foundation niet verder op te nemen in deze Verklaring, omdat dit politiek commitment niet expliciet gegeven kon worden.

Natuurbescherming en geïntegreerd ecosysteembeheer

Een aantal concrete zaken van natuurbeheer staat genoemd, waarop de komende jaren verder en nauwer samengewerkt gaat worden. Dit betreft onder meer de uitwerking van het in trilateraal verband ontwikkelde kader voor een Actieplan broedvogels.

De gezamenlijke actie om de afname van vissoorten in de Waddenzee aan te pakken is zichtbaar geworden bij de ondertekening van de Swimway-Visie door diverse stakeholders, die daarmee aangeven de intentie te hebben een bijdrage te gaan leveren aan het oplossen van deze problematiek.

Voor de problematiek van invasieve soorten wordt een coördinatie op trilateraal niveau opgezet, zodat tijdig informatie uitgewisseld wordt inzake preventie, monitoring, controle en risicobeoordelingen.

Ten aanzien van visserij wordt ingezet op verdere voorzetting van verduurzaming. Specifieke erkenning wordt gegeven aan de visserij in het licht van de regionale voedselvoorziening.

Duurzame ontwikkeling

Onder dit thema worden diverse concrete acties benoemd om zaken op te pakken, zoals de aanpak van het plastic probleem, van lichtvervuiling en het stimuleren van CO₂-reductie. Nederland heeft aandacht gevraagd voor thema's als meest natuurvriendelijke manier van transport naar de eilanden in de toekomst en leefbaarheid, in de relatie tussen demografische ontwikkelingen en duurzame ontwikkelingsmogelijkheden. Ten aanzien van scheepvaartzaken is het initiatief van een aantal Waddenzeehavens verwelkomd om gezamenlijk stappen te zetten naar verduurzaming en wordt gewezen op het belang van een goede dialoog tussen betrokken organisaties uit de scheepvaart- en natuurgeledingen ten behoeve van een goede informatievoorziening en bewustwording.

Samenwerking

Onder regie van de Waddenacademie is een gezamenlijke Trilaterale Onderzoek Agenda opgesteld voor de Waddenregio waaraan veel wetenschappers uit de drie landen hebben bijgedragen. Een programmacommissie met afvaardigingen uit beleid en onderzoek zal bekijken welke onderzoeken het meest relevant zijn voor het werelderfgoed en moet proberen de noodzakelijke financiering te vinden. Het Wadden Sea Forum is een breed samengesteld Forum met diverse betrokkenen uit het Waddengebied. Ik hecht aan voortzetting van onze steun aan dit Forum, onder meer voor wat betreft het aandeel dat deze organisatie heeft in het werken naar duurzame regionale ontwikkeling, landschap- en cultuurhistorie en identiteit.

Beheerautoriteit

Tenslotte maak ik hierbij van de gelegenheid gebruik om u te informeren over de voortgang om te komen tot een beheerautoriteit Waddenzee, zoals dat in het regeerakkoord is aangekondigd. Op dit moment wordt in opdracht van de minister van Infrastructuur en Waterstaat en mij een onafhankelijke verkenning uitgevoerd door een extern bureau. De verkenning bestaat uit een probleemverkenning op basis waarvan een aantal opties voor een beheerautoriteit wordt geformuleerd. De verkenning wordt uitgevoerd in samenwerking met de betrokken partijen. Draagvlak en zorgvuldigheid zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. Binnen de opdracht is als randvoorwaarde meegegeven dat bij de inrichting van een beheerautoriteit een scheiding tussen beleid en beheer wordt doorgevoerd. Het streven is om uw Kamer na het zomerreces te informeren over de uitkomst van de verkenning en over de contouren van de te vormen beheerautoriteit.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit